

УДК 658.155.012.7

Замула О.В.*кандидат економічних наук,
доцент кафедри менеджменту та оподаткування
Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»***Замула О.О.***кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародного бізнесу та фінансів
Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»*

ІДЕНТИФІКАЦІЯ, КЛАСИФІКАЦІЯ ТА МОНІТОРИНГ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВИТРАТ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

АНОТАЦІЯ

У статті запропоновано методичні рекомендації з моніторингу інформаційних витрат. На відміну від наявних рекомендацій, пропонується формування комплексу способів, підібраних відповідно до рівня управлінського обліку (вимірювання, накопичення, розподіл, відображення у звітності) та виду виробничого процесу. Дослідження сприяє виявленню резервів зростання ефективності діяльності промислових підприємств у частині формування та використання ними ресурсів на здійснення інформаційного процесу.

Ключові слова: промислові підприємства, інформаційний процес, ресурси, інформаційні витрати, управління витратами, аутсорсинг.

АННОТАЦИЯ

В статье предложены методические рекомендации по мониторингу информационных затрат. В отличие от существующих рекомендаций, предлагается формирование комплекса способов, подобранных в соответствии с уровнем управленческого учета (измерения, накопления, распределение, отражение в отчетности) и видом производственного процесса. Исследование способствует выявлению резервов роста эффективности деятельности промышленных предприятий в части формирования и использования ими ресурсов на осуществление информационного процесса.

Ключевые слова: промышленные предприятия, процесс, ресурсы, информационные затраты, управление затратами, аутсорсинг.

ANNOTATION

The article proposes methodological recommendations for the monitoring of information costs. In contrast to the existing recommendations, the formation of a set of methods, selected in accordance with the level of management accounting (measurement, accumulation, distribution, reporting in reporting) and the type of production process is proposed. The research helps to identify the reserves of the growth of the efficiency of industrial enterprises in terms of the formation and use of resources for the implementation of the information process.

Key words: industrial enterprises, information process, resources, information costs, cost management, outsourcing.

Постановка проблеми. Промисловість України нині перебуває у важкому становищі внаслідок подальшого використання застарілих виробничих та організаційних технологій, які не відповідають сучасному етапу розвитку світової науки і техніки, що зумовлює низький рівень ділової активності й обмежує господарські зв'язки. Тому одним із пріоритетних завдань українських підприємств є підвищення обсягів і ефективності використання інформації як ресурсу, що дасть змогу змінити структуру цього сектору таким чином, щоб частка сировинно-

орієнтованих підприємств зменшувалася на користь високотехнологічних виробництв.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі питання ідентифікації інформаційних витрат досліджували С.І. Архієреєв, Д. Норт, І.Б. Садовська, М.М. Шигун, М.М. Юдкевич та ін. Деякі аспекти класифікації інформаційних витрат розглянуті у роботах С. Черемушкіна, А.Е. Шаститко, А.М. Тумасова та ін. З огляду на те, що окремі підходи потребують подальшого аналізу і систематизації, стаття присвячена вирішенню актуального науково-практичного завдання, від вирішення якого залежить адекватність вибору управлінських заходів щодо використання інформації як ресурсу. Потрібно удосконалити ідентифікацію та класифікацію інформаційних витрат з метою подальшого моніторингу їх обліку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Отримуючи інформацію у вигляді повідомлень із навколишнього світу через канали зв'язку, суб'єкти господарювання задовольняють таким чином свої інформаційні потреби, що визначаються як «абстрактне поняття, яке означає потребу в інформаційній діяльності, що усуває дисбаланс інформаційної сфери суб'єкта» [1, с. 19]. Інформаційні потреби виникають на всіх стадіях суспільного відтворення і у будь-яких структурних елементах соціально-економічних систем. У межах необхідності їх задоволення кожен суб'єкт економічної діяльності змушений витратити кошти на придбання, виробництво й споживання інформації, інакше кажучи, на здійснення інформаційного процесу (ІП), який, згідно з визначенням А.М. Щербак, являє собою стійку, цілеспрямовану систему «взаємопов'язаних дій, яка за допомогою певних технологій та за оптимальний термін перетворює вхід (ресурси) у вихід (результати), що мають цінність для внутрішніх і зовнішніх споживачів і в кінцевому результаті сприяють зростанню вартості підприємства» [2; с. 123]. Але автор не вказує, які саме це дії. У літературному джерелі [3] пропонується до ІП включити такі процедури, як: збирання даних та їх реєстрація; переміщення інформації каналом зв'язку від джерела до споживача; її оброблен-

ня; зберігання та оцінювання, споживання результатної інформації. До цього переліку необхідно додати процедуру пошуку інформації, яка потенційно може задовольнити наявні потреби промислового підприємства. У цьому контексті варто відзначити необхідність використання різного роду ресурсів для здійснення ІІ, що приводить до виникнення інформаційних витрат, які є грошовим вираженням ресурсів, які використані підприємством для здійснення інформаційного процесу.

Для належного виконання управлінських функцій менеджерами всіх рівнів необхідно здійснювати класифікацію інформаційних витрат відповідно до наявних концепцій управління ними (табл. 1). В її основі повинно також лежати розмаїття видів та джерел отримання інформації, яка використовується у господарській діяльності підприємств та характеризує внутрішню і зовнішню середовище організації.

Класифікація інформаційних витрат також нерозривно пов'язана з їх обліком. Усі наявні

системи обліку є інформаційними системами (ІС), які розкривають стан справ на підприємстві у різних системах виміру та результатами яких користуються у своїх інтересах певні кола осіб як у внутрішньому, так і у зовнішньому середовищі організації: менеджери всіх рівнів, податкові органи, управління державної статистики, фінансові установи та інвестори тощо. У зв'язку з необхідністю коректної взаємодії з переліченими організаціями та потребою в інформації, яка може виходити за межі офіційної звітності, на підприємствах здійснюються такі види обліку, як управлінський, статистичний, фінансовий та податковий. Відповідно до них та на основі наявної наукової літератури пропонуємо формувати і напрями класифікації інформаційних витрат промислових підприємств.

Згідно з управлінським обліком, інформаційні витрати класифікуємо за такими ознаками, як місце в ІІ, функціональне призначення, джерело отримання інформації, місце в операційному циклі, доцільність, контрольованість

Таблиця 1

Сутність концепцій управління витратами та умови їх застосування в управлінні інформаційними витратами промислового підприємства

№ з/п	Назва концепції управління витратами	Сутність концепції	Умови застосування в управлінні інформаційними витратами промислового підприємства
1	2	3	4
1	витратоутворюючих чинників	витрати розділяються на прямі та непрямі, після чого відбувається підбір баз розподілу непрямих витрат на собівартість різних видів продукції підприємства	інформаційні витрати за своєю природою є непрямими, тому в процесі ціноутворення їх розподіляють на кожну одиницю продукції підприємства згідно з вибраною базою розподілу
2	доданої вартості	види діяльності поділяються на такі, які приносять підприємству додаткову вартість (тобто їх наявність є виправданою), та такі, які не приносять підприємству додаткової цінності	не завжди можна достовірно кількісно оцінити вигоди, що виникають у результаті понесення інформаційних витрат
3	витрат, що пов'язані з якістю	витрати з управління якістю віддзеркалюють вартість ресурсів, що використовуються для забезпечення споживача товарами й послугами відповідної якості	задоволеність споживачів якістю товарів і послуг із забезпеченням сервісу належного рівня можлива лише із використанням передових виробничих та організаційних технологій
4	управління конкурентоспроможними витратами	лідерство у витратах на визначальному сегменті ринку, де цей чинник має вирішальне значення	лідерство у матеріальних, трудових, фінансових витратах досягається через зростання інформаційних витрат
5	трансакційних витрат	в умовах ринкової економіки є два види витрат: трансформаційні та трансакційні, до яких відносяться витрати, пов'язані з пошуком інформації, проведенням переговорів і прийняттям рішень про укладання угод, контролем та юридичним захистом їх виконання	інформаційні витрати є частиною як трансакційних витрат, так і трансформаційних витрат, але їх вкрай важко розмежувати, що пов'язано з багатогранністю поняття «інформація»
6	стратегічного управління витратами	включення до сфери управлінського обліку та аналізу витрат докладної інформації про стратегічний розвиток підприємства, галузі й економіки загалом із метою розроблення стратегії підприємства на досягнення конкурентних переваг	інформаційні витрати відіграють ключову роль у виборі напрямку стратегічного розвитку підприємства, що зумовлено необхідністю використання знань та ідей з метою досягнення конкурентних переваг
7	альтернативної вартості витрат	Під час використання визначеної кількості обмеженого ресурсу у виробництві певного товару (здійснення послуги) така ж кількість ресурсу не використовується у виробництві іншого товару (наданні послуги)	Під час прийняття рішень про використання ресурсів для здійснення ІІ чи окремих його етапів розробляється декілька альтернативних варіантів дій

Джерело: розроблено авторами на основі [4; 5]

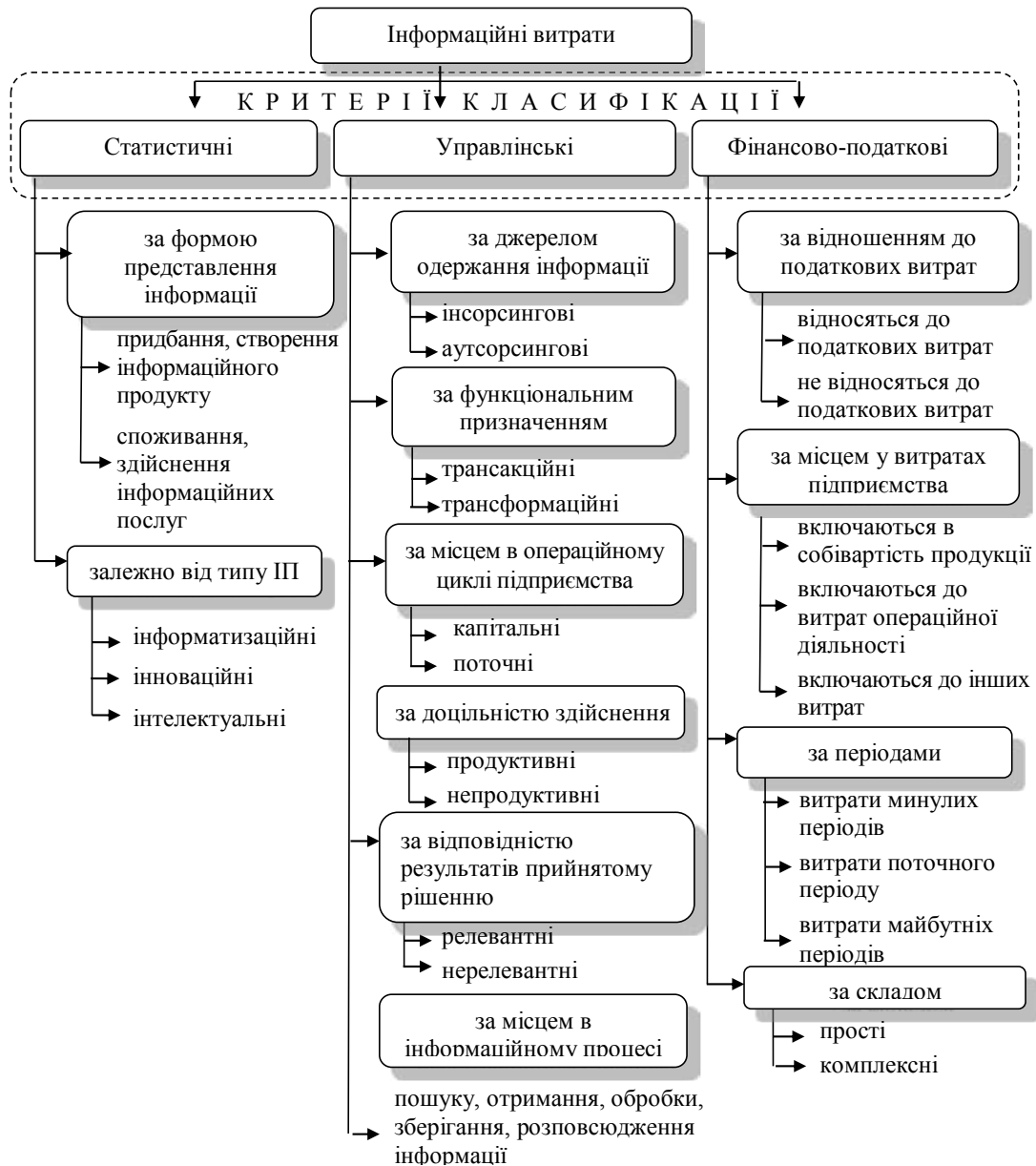

Рис. 1. Класифікація інформаційних витрат промислових підприємств

Джерело: розроблено авторами на основі [4–12]

та відповідність понесених витрат прийнятому рішенню.

Наведена на рис. 1 класифікація в подальшому допоможе більш детально проаналізувати предмет цього дослідження з погляду поліпшення системи управління інформаційними витратами.

Класифікацію інформаційних витрат промислових підприємств та управління ними необхідно постійно вдосконалювати, враховуючи дію факторів внутрішнього та зовнішнього середовища, спираючись на вивчення їхньої поведінки в динаміці та враховуючи досягнення науки в усіх сферах життєдіяльності людини. Крім цього, є потреба в розробленні належних методів з моніторингу інформаційних витрат. Це дасть змогу зменшити рівень втрат, прита-

манних усім стадіям ІІІ, які визначаються як нецільове зменшення інформаційних ресурсів підприємства, а також грошове вираження ресурсів, які були спрямовані на здійснення ІІІ чи окремих його етапів та частково або повністю не були використані досить ефективно.

Більшість відомих методів управління витратами в деякому ступені можуть бути застосовані для моніторингу інформаційних витрат. Проте виникають складнощі, пов'язані з особливостями інформації як ресурсу, такими як невизначеність, можливість багаторазового використання, прискорені темпи оновлення і накопичення.

Отже, виникає необхідність у формуванні комплексного методу моніторингу інформаційних витрат на основі загальновідомих [13–16].

Таблиця 2

**Особливості застосування методів управління витратами
для моніторингу інформаційних витрат промислового підприємства**

Рівень обліку інформаційних витрат	Вид виробничого процесу		
	Виробництво продукції		Надання послуг
	Лінійний, безперервний	Проектний, пакетний	
Вимірювання	Розрахунок очікуваного рівня накладних витрат методами Standart-костингу		Розрахунок очікуваного рівня накладних витрат методами Normal-костингу
Накопичення	Process-костинг		Job-order-костинг
Розподіл	ABC-костинг		
Відображення у звітності	Variable-костинг		
Прийняття рішень	CVP-аналіз, LCC-аналіз, Target-костинг		

Таблиця 3

**Сутність основних методів управління витратами та особливості їх застосування в управлінні
інформаційними витратами промислового підприємства**

№ з/п	Назва методу	Сутність методу	Спрямованість управлінського впливу	Умови застосування методу в управлінні ІВПІ
1	2	3	4	5
1	Normal-костинг	Фактичні накладні витрати порівнюються з нормативними для запобігання появи невідрованих витрат	Управління здійснюється шляхом дослідження відхилень фактичних витрат від запланованих та їх коригування	Застосовується для розрахунку очікуваного рівня накладних витрат
2	Standard-костинг			
3	Process-костинг	Накладні виробничі витрати накопичуються за процесами	Управління здійснюється шляхом зменшення запасів у частині накладних витрат на різних етапах виробничого процесу	Застосовується під час накопичення накладних витрат, формування їх структури
4	Job-order-костинг	Накладні виробничі витрати накопичуються за проектом	Управління здійснюється шляхом зменшення запасів у частині накладних витрат на різних етапах проекту	Застосовується у формуванні структури накладних витрат
5	Variable-костинг	Поділ витрат на змінні та постійні, що дає змогу застосовувати маржинальний аналіз у процесі прийняття рішень	Управління здійснюється на основі вивчення взаємозалежності обсягів реалізації продукції, витрат і прибутку.	Використання ускладнене, бо ІВПІ носять умовно-постійний характер і входять до складу виробничих накладних витрат та витрат періоду
6	ABC-костинг	Діяльність підприємства розглядається як набір процесів. Облік витрат забезпечується за кожним видом активностей.	Зменшення обсягів витрат на ті види діяльності, які не підвищують цінності виробу.	Застосування ускладнене, що пов'язано з неможливістю кількісного визначення безпосереднього впливу більшої частини ІВПІ на цінність виробів.
7	Target-костинг	На основі заданої ціни виробу й бажаної величини прибутку встановлюються цільові показники	Планування витрат на рівні, який повинен відповідати цільовій собівартості виробів (послуг) у частині накладних виробничих витрат та витрат періоду	Застосування можливе, бо за цим методом встановлення рівня і формування структури ІВПІ не підлягає строгій регламентації, але разом із системою управління якістю.
7	CVP-аналіз	Дає змогу визначити такий обсяг реалізації продукції, що за відомих величин постійних і змінних витрат забезпечить запланований фінансовий результат.	Планування обсягів прибутку на основі оптимального співвідношення змінних і постійних витрат, ціною й обсягом реалізації продукції.	Застосування методу ускладнене, бо необхідно встановити зв'язок інформаційних витрат з обсягом виробництва і реалізації продукції певного виду.
8	Life Cycle-костинг	Витрати визначаються на виробництво і реалізацію конкретного продукту впродовж усього його життєвого циклу й надалі зіставляються з відповідними доходами.	Застосовується у стратегічному управлінні витратами для забезпечення максимального прибутку на різних етапах життєвого циклу продукту.	Застосування можливе, бо у зв'язку зі скороченням життєвих циклів інформаційних продуктів і послуг виникає потреба у максимізації віддачі від їх використання та реалізації.

Він повинен включати такі елементи: облік за центрами відповідальності й виявлення інформаційних витрат, пошук шляхів їх оптимізації; націленість на збільшення обсягів інформаційних витрат із метою досягнення оптимального їх рівня; можливість здійснення моніторингу життєвих циклів інформаційних продуктів і послуг.

У табл. 2 наведені основні методи управління витратами, які пропонується застосовувати з метою моніторингу інформаційних витрат, що за своєю природою є непрямими, на різних рівнях їх управлінського обліку (вимірювання, накопичення, розподіл, відображення у звітності управлінського обліку) та залежно від виду виробничого процесу промислового підприємства (проектний, пакетний, лінійний та безперервний процеси).

Більш повна характеристика запропонованих методів управління ІВПІ надається в табл. 3.

Висновки. У статті запропоновано методичні рекомендації з моніторингу інформаційних витрат, відмінною рисою яких є формування комплексу способів, підібраних відповідно до рівня управлінського обліку (вимірювання, накопичення, розподіл, відображення у звітності) та виду виробничого процесу (проектний, пакетний, лінійний та безперервний), що дає змогу більш ґрунтовно приймати оперативні рішення щодо вибору достатнього рівня й оптимізації структури понесених на кожному етапі інформаційного процесу витрат.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Соколов А.В. Информатические описания. Опис 11. Явления и сущность информационной потребности / А.В. Соколов // Научные и технические библиотеки. М.: ГПНТБ, 2013. № 4. С. 7–20.
2. Щербак А.М. Особливості інформаційного управління та інформаційних процесів на промисловому підприємстві / А.М. Щербак // Економіка розвитку. Харків: ХНЕУ, 2014. № 4. С. 121–124.
3. Овсяннікова Н.М. Інформаційний процес управління та його вплив на діяльність сільськогосподарських підприємств / Н.М. Овсяннікова // Вісник аграрної науки Причорномор'я: наук.-теорет. фах. ж.-л. Миколаїв: МНАУ, 2010. Вип. 2(53). С. 159–165.
4. Гришко Н.В. Сучасні концепції управління витратами промислових підприємств / Н.В. Гришко // Культура народів Причорномор'я. Симферополь: Крым. научн. центр НАН України, 2007. № 99. С. 33–38.
5. Лисенко А.О. Порівняльний аналіз концептуальних підходів до управління витратами / А.О. Лисенко // Бізнес Інформ. Харків: ХНЕУ, 2012. № 5. – С. 35–38.
6. Сотнікова Ю.В. Економічна оцінка інноваційної діяльності підприємства : автореф. дис. канд. екон. наук: 08.06.01 / Ю.В. Сотнікова; Харк. нац. екон. ун-т. Харків: ХНЕУ, 2006. 20 с.
7. Шаститко А.Е. Новая институциональная экономическая теория / А. Е. Шаститко. 3-е изд., перераб. и доп. М.: Экономический факультет МГУ, ТЕИС, 2002. 591 с.

8. Мелентьева Н.И. Межсубъективные коммуникации и коммуникативный капитал предприятия [Электронный ресурс] // Корпоративное управление и инновационное развитие экономики Севера. Вестник Научно-исследовательского центра корпоративного права, управления и венчурного инвестирования Сыктывкарского государственного университета: Н.И. Мелентьева. 2014. № 1, URL: <http://vestnik-ku.ru/articles/2014/1/rus/8.pdf>.
9. Тумасов А.М. Издержки внедрения современных технологий / А.М. Тумасов, А.А. Тумасова // Вестник Самарского государственного университета. Самара: СГУ, 2014. № 4. С. 63–70.
10. Бізянов Є.Є. Модель ефективності IT-аутсорсингу в контексті розвитку інформаційних систем економічних об'єктів / Є.Є. Бізянов, Ю.Г. Лисенко // Проблеми економіки. Харків: ХНЕУ, 2013. № 2. С. 190–195.
11. Черемушкин С. Как посчитать интеллект? / Интернет-портал для управленцев [Сайт]. С. Черемушкин. URL: <http://www.management.com.ua/ims/ims088.html>.
12. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] // Державна фіскальна служба України : [сайт]. URL: <http://sfs.gov.ua/nk/>.
13. Партин Г.О. Сутність та особливості системно-орієнтованого управління витратами підприємства Г.О. Партин, А.І. Ясінська // Економічні науки. Сер. : Економіка та менеджмент. Луцьк: ЛНТУ, 2012. Вип. 9 (2). С. 396–407.
14. Ростовська Г.В. Огляд методів управління витратами / Г.В. Ростовська // Вісник Донбаської державної машинобудівної академії. Краматорськ: ДДМА, 2011. № 3 (24). С. 222–228.
15. Грицай О.І. Застосування методів управління витратами в інноваційній діяльності підприємства / О.І. Грицай // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Львів : «Львівська політехніка», 2011. № 720. С. 9–15.
16. Голубовський Л. Аналіз сучасних методів управління витратами / Л. Голубовський // Галицький економічний вісник. Тернопіль: ТДТУ ім. І. Пулюя, 2010. № 1(26). С. 187–192.
17. Don R. Hansen, Maryanne M. Mowen. Cost Management Accounting and Control. Oklahoma State University. 1004 p.

REFERENCES:

1. Sokolov A.V. Informatic descriptions. Opus 11. Phenomena and essence of information need / A.V. Sokolov // Scientific and technical libraries. – M.: GPNTB, 2013. No. 4. P. 7–20.
2. Shcherbak A.M. Specifics of information management and information processes in industry / A.M. Shcherbak // Ekonomika rozvytku. Kharkiv: KhNEU, 2014. No. 4. P. 121–124.
3. Ovsianikova N.M. Information management process and its influence on the activity of agricultural enterprises / N.M. Ovsianikova // Visnyk ahromoi nauky Prychornomoria: nauk.-teoret. fakh. zh.-l. Mykolaiv: MNAU, 2010. Vyp. 2(53). P. 159–165.
4. Hryshko N.V. Modern concepts of management of expenses of industrial enterprises / N.V. Hryshko // Kultura narodov Prychornomorya. – Simferopol : Kryim. nauchn. tsentr NAN Ukrainyi, 2007. No. 99. P. 33–38.
5. Lysenko A.O. Comparative analysis of conceptual approaches to management of expenses / A.O. Lysenko // Biznes Inform. Kharkiv : KhNEU, 2012. No. 5. P. 35–38.
6. Sotnikova Yu.V. Economic evaluation of innovative activity of the enterprise : avtoref. dys. kand. ekon. nauk : 08.06.01 / Yu V. Sotnikova ; Khark. nats. ekon. un-t. Kharkiv : KhNEU, 2006. 20 p.

7. Shastitko A.E. Novaya institutsionalnaya ekonomicheskaya teoriya / A.E. Shastitko. 3-e izd., pererab. i dop. M.: Ekonomicheskii fakultet MGU, TEIS, 2002. 591 p.
8. Melenteva N.I. Mezhsob'ektivnyie kommunikatsii i kommunikativnyi kapital predpriyatiya [Online] // Korporativnoe upravlenie i innovatsionnoe razvitie ekonomiki Severa. Vestnik Nauchno-issledovatel'skogo tsentra korporativnogo prava, upravleniya i venchurnogo investirovaniya Syktyivkarskogo gosudarstvennogo universiteta. / Melenteva N.I. 2014. № 1., available at: <http://vestnik-ku.ru/articles/2014/1/rus/8.pdf>. (Accessed 18 December 2018)
9. Tumasov A.M. Izderzhki vnedreniya sovremennykh tekhnologii / A.M. Tumasov, A. A. Tumasova // Vestnik Samarskogo gosudarstvennogo universiteta. – Samara: SGU, 2014. № 4. pp. 63–70.
10. Bizianov Ye. Ye. Model efektyvnosti IT-outsorsynhu v konteksti rozvytku informatsiinykh system ekonomichnykh ob'ektiv / Ye. Ye. Bizianov, Yu. H. Lysenko // Problemy ekonomiky. Kharkiv: KhNEU, 2013. № 2. pp. 190–195.
11. Cheremushkin S. Kak poschitat intellekt? [Online] / Internet-portal dlya upravlentsev. S. Cheremushkin – available at: <http://www.management.com.ua/ims/ims088.html>. (Accessed 18 December 2018)
12. Podatkoviy kodeks Ukrainy [Online] // Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy, available at: <http://sfs.gov.ua/nk/>. (Accessed 18 December 2018)
13. Partyn H.O. Sutnist ta osoblyvosti systemno-orientovanoho upravlinnia vytratamy pidpriemstva / H.O. Partyn, A. I. Yasinska // Ekonomichni nauky. Ser. : Ekonomika ta menedzhment. Lutsk : LNTU, 2012. Vyp. 9 (2). pp. 396–407.
14. Rostovska H. V. Ohliad metodiv upravlinnia vytratamy / H. V. Rostovska // Visnyk Donbaskoi derzhavnoi mashynobudivnoi akademii. – Kramatorsk : DDMA, 2011. № 3 (24). pp. 222–228.
15. Hrytsai O.I. Zastosuvannya metodiv upravlinnia vytratamy v innovatsiinii diialnosti pidpriemstva / O.I. Hrytsai // Visnyk Natsionalnogo universytetu «Lvivska politekhnika». Lviv : «Lvivska politekhnika», 2011. № 720. pp. 9–15.
16. Holubovskiy L. Analiz suchasnykh metodiv upravlinnia vytratamy / L. Holubovskiy // Halytskyi ekonomichnyi visnyk. Ternopil : TDTU im. I. Puliuiia, 2010. № 1(26). pp. 187–192.
17. Don R. Hansen, Maryanne M. Mowen. Cost Management Accounting and Control. Oklahoma State University. 1004 p.

Zamula O.V.

*Candidate of Economic Sciences,
Senior Lecturer at Department of Management and Taxation,
National Technical University “Kharkiv Polytechnic Institute”*

Zamula O.O.

*Candidate of Technical Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of International Business and Finance,
National Technical University “Kharkiv Polytechnic Institute”*

IDENTIFICATION, CLASSIFICATION, AND MONITORING OF INFORMATION COSTS OF INDUSTRIAL ENTERPRISES

The Ukrainian industry is now in a difficult situation because of the further use of outdated production and organizational technologies that do not correspond to the current stage of development of world science and technology, which is the reason for the low level of business activity and limits economic ties. Therefore, one of the priority tasks of Ukrainian enterprises is to increase the volume and efficiency of information being used as a resource, which will allow changing the structure of this sector to decrease the share of resource-oriented enterprises in favour of high-tech industries. These processes should be accompanied by the improvement of the accounting process, designed to ensure efficient use of limited resources in the production and organizational processes.

For proper accounting of information costs in an industrial enterprise, it is first necessary to carry out their identification and classification in accordance with existing concepts to manage them. The basis of this process should also be the variety of types and sources of information used in the economic activities of enterprises and characterizing their internal and external environment. To monitor information costs, it is recommended to apply an integrated approach, which is based on well-known methods of cost management, taking into account the characteristics of information as a resource, such as inexhaustibility, reusability, accelerated update and accumulation rates. It includes the following elements: accounting for responsibility centres and identifying information losses, finding ways to optimize them; focus on increasing the volume of information costs in order to achieve their optimal level; possibility of monitoring the lifecycles of information products and services.

The use of the proposed guidelines for monitoring information costs, the hallmark of which is the formation of a set of methods selected in accordance with the level of management accounting (measurement, accumulation, distribution, reporting) and the type of production process, helps to identify reserves for increasing the efficiency of industrial enterprises in the formation and use of resources for the implementation of the information process.